

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 84

Piątek, 14 listopada 1941 r.

Rok I

Tragiczna śmierć gen. Huntzingera Zginął w katastrofie lotniczej

VICHY, 14. 11. — Francuski minister wojny, general Huntzinger, lecąc z Afryki Północnej do Vichy, zginął onegdaj w południe w katastrofie lotniczej. Rozbity samolot znaleziono niedaleko wsi Le Vigan, na terenie departamentu Gard. W katastrofie tej ponieśli śmierć wszyscy pasażerowie samolotu tudzież 7 innych osób, wśród których znajdował się również szef gabinetu ministra wojny, płk. Labusquere.

Samolot z generałem Huntzingerem i towarzyszącymi mu osobami wystartował we środę rano z Algeru i po przebyciu Morza Śródziemnego wylądował na lotnisku w Marsylii, aby po krótkiej przerwie odlecieć o godzinie 12.45 w dalszą drogę. Z pokładu samolotu, który w danej chwili przelatował nad departamentem Gard, nadano informację radiową o oblodzeniu aparatu. Pilot niezwłocznie miał zamiar zawrócić i skierować lot na południe celem przybycia do Marsylii—Marignane, ale prawdopodobnie wskutek niskiego pułapu stracił orientację.

Czynnik francuskiego ministerstwa żeglugi powietrznej przypu-

szcza, że samolot na skutek niebezpieczeństwa oblodzenia zmuszony był do obniżenia lotu, a znalazłszy się w pasmie gór masywu centralnego, wznoszących się na wysokości 1.300 metrów, rozbił się o nie.

Opuszczając ziemię afrykańską, general Huntzinger wydał odezwę do wojsk francuskich w Afryce, nazywając je strażą Imperium. „Losy tej części ziemi afrykańskiej — powiedział w swym orędziu — są związane z losami Francji”.

General Huntzinger ujrzał światło dzienne w Bretonii w roku 1880. Brał on udział w wojnie światowej, dowodząc wówczas batalionem. Później kilkakrotnie powierzano mu misje zamorskie. W roku 1934, został mianowany naczelnym dowódcą wojsk Lewantu. Wybuch obecnej wojny zastał go na stanowisku dowódcy grupy operacyjnej. Jak wiadomo, general Huntzinger był kierownikiem delegacji francuskiej, która w dniu 21 lipca 1940 roku spotkała się w lesie Compiègne z niemieckimi delegatami w obecności Adolfa Hitlera celem przyjęcia wstępnych warunków zawieszenia broni.

Patrol fiński udaje się na pozycję położoną wśród skał na dalekiej północy

Nowe japońskie bazy obronne

TOKIO, 14. 11. — Japońskie ministerstwo marynarki zakomunikowało, że japońskie bazy flotowe — Ominato w północnej Japonii, Chikama na Kurei, Mako na Formozie, oraz Port Artur, zostaną od 20-go listopada zamienione na „stacje obronne”. Równocześnie budowana jest nowa baza obronna w Osaka. Wszystkie te stacje podlegać będą nie — jak dotychczas — dowódcy garnizonu, lecz naczelnemu dowódcy sił zbrojnych.

Odrzucony projekt Stimsona

NOWY JORK, 14. 11. — Jak do noszą z San Juan (Portorico) tamtejsza izba posłów odrzuciła projekt amerykańskiego ministra wojny Stimsona, w myśl którego Roosevelt miał być upoważniony do stosowania w pewnych warunkach prawa wojennego na terenie wyspy.

Kryzys w Meksyku

MEXIKO CITY, 14. 11. — Jak informują z kół miarodajnych, rząd meksykański, celem zaradzenia ciężkiej sytuacji przemysłu meksykańskiego, spowodowanej katastrofalnym spadkiem przywozu surowców i półfabrykatów sprowadzanych dotychczas ze Stanów Zjednoczonych, podjął ponownie energiczne kroki w Waszyngtonie. Sytuacja pewnych gałęzi przemysłu stała się szczególnie trudną. 12 fabryk pończoch jedwabnych zwróciło się do rządu meksykańskiego z prośbą o zezwolenie na zamknięcie swych zakładów.

Nikt ich nie chce

RIO DE JANEIRO, 14. 11. — 42 emigrantów żydowskich, którzy przybyli z Europy na pokładzie hiszpańskiego parowca „Cabo do Hornos”, nie zostało przyjętych w żadnym porcie południowo-amerykańskim. Parowiec ten był zmuszony trzykrotnie odrzucić swój wyjazd z Rio, ponieważ nieustannie podejmowano na nowo rokowania z władzami brazylijskimi w sprawie zezwolenia na opuszczenie statku przez żydów. Ostateczna decyzja wypadła na ich niekorzyść, wskutek czego nie mogli oni również wyjechać w portach Bahia i Recife.

Komunikat włoski

RZYM, 14. 11. — Włoski komunikat z czwartku 13. 11. podaje m. in.: W czasie ataku powietrznego na Neapol obrona przeciwlotnicza zestrzeliła nieprzyjacielski samolot bojowy. Liczba ofiar wynosi 16 zabitych i 34 rannych. Nad Sycylią stracono dwa samoloty. Do niewoli dostały się załogi, w ich liczbie zaś 6 oficerów.

W Afryce północnej lotnictwo niemiecko-włoskie zaatakowało skutecznie obiekty wojskowe w Tobruku. Samoloty niemieckie obrzuciły bombami jedno z lotnisk nieprzyjacielskich. Lotnictwo brytyjskie bombardowało Bengazi, Derne i kilka osiedli wiejskich w Dżebel. Powstały nieznaczne szkody materialne. Nad Derne zestrzelono 1 samolot nieprzyjacielski.

W Afryce wschodniej nieprzyjaciel ponowił lądowe i powietrzne ataki na odcinku Gondaru. Wojska włoskie zadały atakującemu nieprzyjacielowi poważne straty.

Żywa działalność lotnicza na froncie wschodnim

Z KWATERY GŁÓWNEJ NACZELNEGO WODZA, 13. 11. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje:

Na Krymie oddziały niemieckie atakują pozycje obronne Kercza. Kilka umocnień nadbrzeżnych, położonych na południe od miasta, zostało zdobytych.

Silne formacje lotnictwa bojowego i sił powietrznych atakowały statki sowieckie w porcie Sewastopol, na przesmyku Kercza oraz u północnego wybrzeża Morza Czarnego. Bomby uszkodziły trzy krążowniki, jeden kontrtorpedowiec i pięć wielkich statków handlowych. Celne bomby wyrzuciły znaczne szkody również w rejonie portu.

Na pozostałych odcinkach frontu wschodniego doprowadziły operacje lokalne do dalszych sukcesów. Artyleria ciężka ostrzeliwała ważne obiekty wojskowe w Leningradzie oraz urządzenia portowe i stoczni w Kronsztadzie.

Skutecznych nalotów dokonano na Leningrad i Moskwę.

U wybrzeży Anglii uszkodziły maszyny bojowe za dnia dwa większe frachtowce celnymi bombami.

BERLIN, 14. 11. — Niemieckie samoloty bojowe kontynuowały skutecznie ataki na ważne sowieckie linie kolejowe, na obszarze całego frontu. Jedynie na południowym odcinku frontu, zniszczono celnymi bombami 4 pociągi, 4 oddzielnie jadące lokomotywy i przeszło 90 wagonów kolejowych stojących na stacjach, ponadto zaś 7 pociągów i 90 wagonów.

BERLIN, 14. 11. — Uciekające z Sewastopola wojska sowieckie zostały w czasie lądowania na statki

zaatakowane skutecznie przez samoloty niemieckie, które obrzuciły je bombami i ostrzeliwały z broni pokładowej. Bolszewicy ponieśli ciężkie straty w zabitych i rannych. Statki transportowe zostały gęsto trafione bombami. W dzielnicy miasta, znajdującej się w centrum rejonu portowego, powstały ponownie wielkie pożary. Również na port Anatę na wybrzeżu kaukaskim dokonano nowego skutecznego ataku.

Zatopienie 2 statków

BERLIN, 14. 11. — Według nadeszłych tu wiadomości z kół żeglarskich w Lizbonie, brytyjski parowiec „Bradford City”, pojemność 4.900 ton, został zatopiony na Atlantyku. W dniu 12 listopada b. r. wylądowało w Zatoce Tygryskiej na terenie portugalskich posiadłości w Afryce 22 robotników z pokładu storpeowanego statku. Byli oni całkowicie wyczerpani. Dotychczas brak wiadomości o reszcie pozostałej przy życiu załogi „Bradford City”.

BERLIN, 14. 11. — Jak komunikują nowojorskie kółka żeglarskie, w dniu 13 listopada na północnym Atlantyku został zatopiony brytyjski parowiec towarowy „Antiope”, pojemności 4.545 brt. Parowiec ten wiozł transport ważnych artykułów spożywczych dla Wielkiej Brytanii. O losie załogi zatopionego parowca nie wiadomo.

LIZBONA, 14. 11. — Portugalski parowiec towarowy „Cipriano” został zatrzymany w drodze do Genui i przyholowany do Gibraltaru. Należy się spodziewać, że z tego powodu będzie wniesiony nowy protest w Londynie.

Pogoda nie sprzyja Anglikom

SZTOKHOLM, 14. 11. — Wysokie straty lotnictwa angielskiego tłumaczone są w Londynie zły warunkami i atmosferycznymi. „Daily Telegraph” oświadcza, że w sobotę panowały na kontynencie najfatalniejsze warunki atmosferyczne od 98 lat.

Szybkie przyznanie się Londynu do straty 37 samolotów w ciągu jednego dnia uważają w Sztokholmie za okoliczność bardzo interesującą. Przypuszcza się tu, że Anglicy pragnęli u swych przyjaciół bolszewickich wywołać wrażenie, że Anglia stara się prowadzić ofensywę odciążającą, żadaną przez Stalina.

Porozumienie bułgarsko-niemieckie

SOFIA, 14. 11. — Pomiędzy Bułgarią a Rzeszą Niemiecką zawarto — jak podają urzędowo — porozumienie, według którego istniejący pomiędzy obydwojma państwami traktat handlowy i żeglarski z dnia 24 czerwca 1932 r., wraz z wszelkimi protokołami dodatkowymi, obowiązują ma również na terenach przyłączonych do Rzeszy Niemieckiej. Z drugiej strony normy te obowiązują ma również na nowo wcielonych do Bułgarii obszarach, a mianowicie w Tracji, Macedonii, na obszarze morawskim i w Dobruży.

Urlop premiera tureckiego

ANKARA, 14. 11. — Premier turecki, dr. Refik Saydam, otrzymał na własną prośbę od prezydenta republiki tureckiej, İsmeta İnönü, miesięczny urlop celem pozatowania zdrowia.

Tropozycja, która nie ma precedensu Finlandia odrzuciła mediację Roosevelta Nota fińska na memorandum Białego Domu

SZTOKHOLM, 14. 11. — W nocy na środę opublikowano w Helsinkach noty wymienione między rządem amerykańskim i fińskim. Chodzi tu o dwa memoranda przesłane przez Roosevelta prezydentowi Finlandii Rytii w dniach 27 i 30 października oraz o odpowiedź rządu fińskiego, która została podana do wiadomości parlamentu fińskiego na specjalnym posiedzeniu.

Podczas gdy w pierwszym memorandum Roosevelta zawarte jest żądanie wycofania wojsk fińskich, drugie memorandum stwierdza, że „działania wojenne Finlandii przeciwko Związkowi Sowiećów doprowadziły do zagrożenia bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych. Jeżeli Finlandia nie zaprzestanie akcji wojennej, musi ona liczyć się z utratą przyjaznego poparcia Stanów Zjednoczonych w przyszłych trudnościach”.

Nota fińska będąca odpowiedzią na memorandum opisuje na wstępie sytuację strategiczną, jaka wynikła dla Finlandii wskutek t. zw. pokoju moskiewskiego z r. 1940, pokoju, który dla Związku Sowiećów stanowił jedynie zawieszenie broni celem przygotowania całkowitego podboju Finlandii. Niezależnie jednak o tego Związek Sowiećów mieszał się w dalszym ciągu bez żadnego skrupułów w wewnętrzne sprawy Finlandii usiłując wzniecać tam niepokoje

wszelkimi możliwymi sposobami. Nota cytuje zdanie z moskiewskiej „Prawdy” z 30 stycznia 1941 r. że „Finlandia musi być zniesiona z powierzchni ziemi”.

Z kolei nota fińska zwraca uwagę na nędzę ludności na terenach zagrabionych swego czasu przez Związek Sowiećów. Zarówno członkowie tuższego poselstwa amerykańskiego, jak i liczni przedstawiciele prasy amerykańskiej mieli możliwość przekonać się na miejscu o panujących tam stosunkach. „Jest więc zrozumiałe — stwierdza nota — że mowę fińscy oddają swe życie w ofierze w tej walce dla obrony kraju, zamiast czekać z założonymi rękami na zgubę własną i swych rodzin”.

Nota rządu fińskiego podkreśla, że wojska fińskie przystąpiły również do unieszkodliwiania nieprzyjacielskich pozycji wypadowych tak po drugiej stronie granicy z r. 1939, co jest koniecznością strategiczną. Gdyby armia fińska już w czasie pierwszej wojny przeciwko Sowiećom była w stanie dokonać tego rodzaju operacji, „nie należy wątpić że miałyby po temu pełne prawo”.

Z okazji dnia urodzin króla Włoch, który ukończy 72 lata, Kanclerz Hitler wysłał don telegram gratulacyjny. Zyczenia złożył również szef państwa chorwackiego. Wyleciała w powietrze amerykańska bomba bryka prochu w pobliżu m. Ploria (Illinois).

Dzięki rozbudowie sieci wodociągowej nawet maksymalne zapotrzebowanie zostanie pokryte

(z) Mało która gospodyni zastanawia się, skąd bierze się w wodociągu tyle wody, o smaku, jakiego nie ma woda innych wielkich miast, doskonałej jakości, lepszej nawet niż w miejscowościach podgórskich...

Miejskie zakłady wodociągowe i kanalizacyjne, mimo tego, że dopiero niedawno zdołały naprawić szkody spowodowane działaniami wojennymi...

rozbudowa

sieci wodociągowej połączonej z nowymi źródłami odkrytymi i wypróbowanymi pod Kamieniobrodem...

Obecnie nadchodzi najgorszy okres dla wodociągów — zima. Do świadczania z roku ubiegłego uczą nas, że w mieszkaniach nieopalanых woda zamraża w przewodach...

Lwów à la minute

Przechadzka po golarniach

Lwowscy fryzjerzy — to nie są wcale traperzy i kazy i nich pierwszorzędnie potrafiły uprudzić gościowi, który przeto zawsze ma pieniądze na ustach...

Lotecz mejedeen, pomimo gęstego zarostu, nie chce się golić — mówiąc, że i tak jest golić. Na ogół jednak niekiedy zgola nie uka gołenna, chyba najgorszy dziad, a i ten jest prawdziwym wyjątkiem...

Co do pań, to wizyta u fryzjera jest dla nich prawdziwym świętem, dla którego są gotowe niejednokrotnie poświęcić. Lecz jeśli strzyżę ją kobieta i czyni to niegrabnie — wówczas ze złości nazywają ją strzygą.

Fryzjerzy są nieco podobni do dziennikarzy, gdyż chętnie posługują się żożyczkami, a także dlatego, że ich języki stają się z czasem ostrze, jak używane przez nich brzytwy...

Kto posiada rozwinięty zmysł estetyczny, ten z prawdziwą przyjemnością będzie zawsze obserwował stoik manicuryści — i patrzył, jak artystycznie rozprawiają o dziełach nie o paznokciach, rozowytaker, będzie bił brawo jak prawdziwy kłakier.

Powracając do panów fryzjerów, są to ludzie niezmiernie dobrzy, ciepłiwi i wyrozumiali. Przyjdzie im raz gość z taką facycją, że aż się prosi, aby mu poderznął garło — a fryzjer ma do tego najlepsze, najbardziej sprzyjające warunki — i nie. Jeszcze usmiecha się grzecznie — i proponuje skrupię wody, zamiast kropnąć gościa. Tak, to niezmiernie miły naród, ale przytem strasznie morowe cwaniaki.

Fryzjerzy mają też wspólne cechy z bankierami; potrafią ocwierać, aby zasłonić zorany ugor na głowie gościa, ułatwić mu pokrycie deficytu przez zaciągnięcie pożyczki wewnętrznej.

A w ogóle i w szczególności — fryzjerzy lwowscy to bardzo tajne chłopaki, zwłaszcza słynny Don Juan — pan Zygmunt, który goli ze sportowym zacięciem, nikogo jednak nie zaczynając, a tak pięknie czesze, jakby się nazywał Czesław.

Dodatkowe zasiłki dla rencistów z Ub. Sp.

(j) Osoby zarejestrowane w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, którym przyznano prawo pobierania zasiłków z tytułu ubezpieczenia od wypadków i ubezpieczenia emerytalnego...

Dziś zaciemniamy:

Początek 16.55 koniec 1.30

Międzymiastowe rozmowy telefoniczne

(m) W związku z licznymi zapytaniami komunikujemy, że w zasadzie nie można na razie korzystać z międzymiastowych rozmów telefonicznych.

Ceny maksymalne na kurpie

(m) W związku ze zbliżającym się okresem świątecznym zostają ustalone ceny maksymalne na kurpie: Cena tzw. „jestenna”...

Znaleziono w tramwajach

(z) W czasie od 20-go października do 10-go b.m. znaleziono w tramwajach następujące przedmioty: 5 toczek, 6 torebek, 5 zegarków...

Znaleziono przedmioty można odebrać w biurze ruchu, ul. Wulecka 2, w godz. od 8.30 do 16.30.

Pierwsze polskie placówki spółdzielcze wznawiają swoją działalność

(j) Idea spółdzielczości rzucona w zaraniu XX stulecia przez światłych działaczy społecznych i gospodarczych rozrosła się w ciągu kilkunastu lat w potężną dzwignię...

Zasada wspólnych udziałów i zysków w prowadzonych warsztatach wytwórczych i przetwórczych, zapoczątkowana u nas przez ks. Warzyńniaka, Steficyka, Mielczarskiego i Wojciechowskiego...

Z notatnika reportera

HAKIRI (j) 17-letni Piotr Kraszkowski (Zankowa 25) w czasie silnego rozstroju nerwowego palnął się kilkakrotnie nożem kuchennym w brzuch i klatkę piersiową...

karz stwierdziwszy u ohydwy brać poważnie zatrucie tlenkiem węgla, przewiózł ich w stanie groźnym do szpitala przy ul. Bappa porta 8.

Hisnicky Roman, lat 47 (Antoniego 7) zatruł się gazem świetlnym wydobywającym się z niedokręconych kurków maszyny gazowej...

Kozak Eustachy, lat 33 (Lewandowska) w czasie pracy doznał skurczów żołądka a następnie silnego krwotoku...

JADĄC PAMIĘTAJ O PRZEPISACH

Na jeźdźni Kleparowskiej została potrącona przez samochód ciężarowy wielka furmanka...

71-letnia Olejnik Maria (Ormianska 20) przechodziła przez jezdnię ul. Kazimierzowskiej...

URODZIŁA W AIPECE (Orzeszkowej 7). Wezwany lekarz Pogotowia przewiózł oboje do szpitala położniczego...

USZCZELNIAC PIECIE (38-letni Michowski) Bolesław i 36-letni Michowski Michał (Zolkiewska 47) wskutek złego uszczelnienia pieca ulegli w czasie smu zatruciu...

Jesień nad Wisłą

Warszawa, w listopadzie. Nad Wisłą zapada zmrok. Bulwary nadbrzeżne lśnią mokrym asfaltem. Jezdni tonące w kałużach wody deszczowej...

W tej chwili ze statku przetruciono pomost na pokład przystani. Pasażerowie rzucają się ku przejściu, ciągnąc za sobą paczki i worki.

Obok przepływa w większym odaleniu od brzegu wielka łódź piaszkarzy. Opuszczamy statek i kierujemy się w stronę punktu wyładunkowego...

Chłodny wiatr od rzeki wciął się wzmaga. Woda faluje lekko. Robi się ciemno prawie zupełnie, gdyż niebo przystosowało się również do zaciemnienia...

Piaszkarze przegrali na chwilę swą pracę. Odpoczywają wsparci na wielkich, szufłowatych łopatach.

— To panowie też kończycie już wkrótce sezon? — A tak — gdyby było jeszcze trochę ciepła to można by i pod koniec listopada robić...

— Różnie bywa. Niektórzy handlują, inni mają znajomków lub krewniaków na wsi, reszta „kombinuje”

jakos. I wszyscy czekamy nadejścia wiosny, gdy znów rzeka da nam pracę i utrzymanie. To nasz żywiol, panie, i nasza radość!

Idąc z powrotem, tym razem już na praskim brzegu spotykamy rybaków, wracających z całodziennego „posiedzenia” na wodzie.

— „Urodzaj” na ryby jest nie najgorszy. Tylko, trzeba znać swój fach i mieć zamiłowanie. Rano o 5-ej wypływamy na rzekę.

— O, to zarabiacie panowie zupełnie niezłe!

— To się tak wydaje. Ale ile kosztuje sprzęt? Ja mam swój już od trzech lat. Ale niech się coś zepsuje albo zgubi i trzeba kupić nowe...

Jest już noc z dworca kolejki wawerskiej rozlegają się gwizdy „samowarka” robiącego swój ostatni kurs w ciągu dnia...

Jesienny wieczór zlewa na Wisłę spokój i otacza ją chłodnym płaszczem październikowego wiatru.

...roześmiesz się

— Na tym hotelu nie wolno siedzieć — mówi przewodnik po muzeum — to jest przecież hotel Ludwika XIV!

— No to co? Jak on przyjdzie, to ja wstanę!

— Zona pańska tyczy sobie rozvodu; podaje jako powód, że pan ją stale ignoruje.

— Cóż? Widzi pan sędzia, jak ta kobieta kłamie! Mówi, że ja ją ignoruję! Ostatnio nawet nie patrzyłem w jej stronę i w ogóle przestałem się nią interesować.

— Wczoraj upiekłam ciasto według zupełnie nowego przepisu.

— Tak też sobie myślałem, bo moje bóle żołądkowe były również zupełnie nowego rodzaju...

— Marysiu, pani się dała pocalować gazownikiem? — „Ach, to pewnie naplotkował ten zazdrosny listonosz!”

— Marysiu, po co włożyłaś mi aż dwa termofory do łóżka? — Bo jeden cieknie, proszę pani.

